

paagældende vil gaa ind under de vedvarende Kontrolbestemmelser, der gælder for Boligforeninger i al Almindelighed. At Tilskudsprocenten er sat op, er for saa vidt kun naturligt, som det, siden vi sidst behandlede Love af lignende Beskaffenhed, er blevet endnu meget dyrere at bygge.

I § 6 foreslaas, at Lovens Administration skal foregaa gennem Indenrigsministeriet. Det vil erindres, at vi tidligere ydede Støtte til Boligbyggeri under to Former, dels ved direkte Tilskud fra Stat og Kommune, dels ved billige Laan. At to Ministerier saaledes skulde administrere Forhold, der naturligt hørte sammen, har afstedkommet Ulemper, ja det er gaaet saa vidt, at af Byggeforeninger, der har haft deres Sager i Orden, har eet Ministerium forlangt Vedtægter af een Art, et andet har forlangt andre Vedtægter. Man kan ikke være bekendt at byde Boligforeningerne, at der stilles forskellige Krav til dem af forskellige Ministerier. Derfor er det en betydelig Vinding, at det hele nu skal administreres gennem samme Ministerium, at ogsaa de Laan, der nu stilles til Disposition, skal administreres gennem Indenrigsministeriet.

Der er en Bestemmelse, der i og for sig ikke er glædelig, nemlig den, hvorefter Laaneprocenten skal sættes op fra 5 til 6, saaledes at den ene Procent er Afdrag. Jeg tror imidlertid, man vil finde dette ganske naturligt, thi Meningen med Udlaan af Stats-Laanefonden er jo den, at de paagældende skulde have den Fordel, der ligger i, at Staten kan laane billigere end private, men naar det saa viser sig, at Statens Laan stadig bliver dyrere, er det kun naturligt, der her maa ske en tilsvarende Stigning af den Procent, de paagældende skal yde for det Laan, de faar af Statskassen, og jeg tror, der er Grund til at fæste sig ved, at der her er foreslaaet et Bidrag af 10 Mill. Kr. I Fjor var der Tale om 2 Mill. Kr., der senere blev forhøjet med yderligere 2 Millioner, men jeg mener, at Forslaget om 10 Millioner er et Vidnesbyrd om, at man i Regeringen har en alvorlig Villie til at hjælpe og erkender, at der er en særlig Nød til Stede, en Nød, som er blevet saa meget værre, efterhaanden som Prioriteringsforholdene er blevet mere og mere ugunstige.

Jeg kommer dernæst til § 7, som jeg i Virkeligheden betragter som indeholdende de væsentligste Bestemmelser i Lovforslaget, idet man her som Betingelse for, at disse store Bidrag ydes af det offentlige, kræver, at der skal føres en effektiv Kontrol. Naar der, som jeg sagde før, har været saa stærkt

delte Meninger om, hvorvidt det var rigtigt at fortsætte med denne Laangivning fra det offentlige, har det netop været, fordi det i mange Henseender har vist sig, at Boligbyggeriet har været inde i et saare daarligt Leje. Der har været rent ud Anarki, Fribyggeri paa Boligbyggeriets Omraade, som i høj Grad har fordyret Byggeriet ud over det, det er blevet dyrere paa Grund af de unormale Forhold, vi i øvrigt har. Den højtærede Indenrigsminister oplyste i sin Forelæggelsestale, at der har været mange Strejker, vi har faaet at vide, at der mange Steder er arbejdet for halv Kraft. Jeg antager, at adskillige ærede Medlemmer vil erindre den Tale, som Socialdemokratiets Ordfører i sin Tid holdt i Fællessalen hernede, hvor han oplyste, at der her i København herskede rent Fribyggeri paa dette Omraade, og at Byggeriet derved blev fordyret i en ganske utilstødelig Grad. Det er oplyst, at man har lukket for Tilgangen til Fagorganisationerne herinde. Nu vil man forstaa, at naar der forlods er sat mange flere Bygninger i Gang, end man normalt har Arbejdskraft til, og man saa endydermere standser Tilgangen udefra, kan dette føre til Forhold, som er ganske uholdbare i det lange Løb, og jeg kunde i og for sig ønske at vide, forsaavidt det kan oplyses af Folk, som staar de samvirkende Fagforbund nær, om det er i Overensstemmelse med Vedtægterne der, eller om det er for egen Regning, at visse Folk her i Hovedstaden har lukket for Tilgangen og saa derigennem, at der var Mangel paa Arbejdskraft, efterhaanden har tvunget Arbejdslønningerne op paa Højder, der ligger langt ud over de akkordmæssige Tariffer. Naar jeg siger, at Arbejderne har gjort dette, maa jeg samtidig tilføje, at Mestre og Entreprenører ingenlunde er uden Skyld i, at vi er kommet saa højt op; thi man har sagt, at man ikke vilde kunne gaa ind paa faste Kontrakter, men Mestrene har faaet Salær i Forhold til det, det har kostet at bygge, og saa er det indlysende, at man i mange Tilfælde ikke har været interesseret i at holde Omkostningerne nede, men tværtimod har været interesseret i, at de blev saa høje som muligt, og det er et Forhold, som er ganske urimeligt og ganske uholdbart. Enhver, der læser Bilagene til dette Lovforslag, og enhver, der har læst Boligkommissionens Betænkning, vil være klar over, at her er noget, som man fra alle Sider, fra uensartede politiske Standpunkter, er enig om, at vi maa have ændret. Jeg vil gerne med den højtærede Formands Tilladelse oplæse et enkelt Citat af Boligkommissionens Skrivelse. Den skriver den 29de Maj